

Tudi v Sloveniji razpolagamo z veliko množino aerofotoposnetkov, ki pa so vse premalo izkoriščeni. Pri detajlnem geomorfološkem kartiranju v merilu 1:25.000 pa so se fotogeomorfološke karte izkazale kot izredno koristen pripomoček, saj je številne reliefne oblike veliko lažje identificirati iz zraka kot na terenu, po drugi strani pa predhodna fotointerpretacija občutno skrajša terensko delo, ga usmeri v ključno problematiko in prispeva k hitrejšemu in cenejšemu raziskovanju. V naslednjih letih se bo uporaba teh metod močno razširila tudi v geomorfologiji, še zlasti zaradi naraščajočih zahtev in možnosti po kvantitativnem in bolj vsestranskem proučevanju našega reliefa ter procesov, ki ga oblikujejo.

Karel Natek

Zbornik Mednarodne komisije za kraško denudacijo (*Actes du symposium international sur l'érosion karstique*). Aix-en Provence-Marseille-Nîmes 10—14. Sept. 1979. Nîmes 1979 (289. s.).

To je zbornik četrtega simpozija Komisije za kraško denudacijo pri mednarodni speleološki zvezi. Delo te komisije je za nas posebno zanimivo, saj je bila ustanovljena leta 1965 v Ljubljani med 4. medn. speleološkim kongresom, in njen tretji simpozij se je vršil v Ljubljani l. 1975 (gl. zbornik *Karst Processes and Relevant Landforms*, Ljubljana 1976). Kot bralci GV že vedo iz Kranjčevega poročila (GV LII, 1980, 218—219), se je simpozija v Provence udeležilo kar sedem Jugoslovancev, ki so prispevali šest predavanj (24 % vseh). Spomladi 1981 so z zamudo izšli v zborniku, ki ga je uredil znani francoski krasoslovec J. Nicod. Poglejmo si jih.

P. Habič in J. Kogovšek objavljata izsledke meritev pretoka, temperature in karbonatne trdote penikajoče vode v Potojski in Planinski jami. Podobne meritve so v Potojski jami že bile opravljene (GV 1966), vendar so novejša dolgotrajnejša, pogostejša, z večjo uporabo instrumentov. V Planinski jami so s sledili ugotavljali tudi hitrost penikanja vode in v vodi so ločili raztopljene in suspendirane karbonate. J. Kunaver v svojem referatu govori o meritvah korozijskega znižanja na Kaninu s pomočjo tako imenovanega mikro-erozijskega metra. S to metodo je ugotovil, da odpade na golo površje na Kaninu približno ena tretjina vse korozije, ki jo lahko izračunamo iz pretoka in trdote rek in izvirov. To se približno ujema z meritvami korozije s pomočjo standardnih apneniških tablet pri nas in v svetu. O tej mednarodni primerjalni raziskavi v okviru Komisije za kraško denudacijo (= korozijo) poroča podpisani v posebnem referatu, ki je predhodno poročilo. Več o Kunaverjevih meritvah na Kaninu lahko bralci GV zvedo v letniku 1978. A. Kranjc analizira 2,5 m debele jamske sedimente, ki so se v zadnjih 150 letih odložili v Rupl. O tej jami v dolini Zaloke med Smrekovcem in Goltmi govori tudi njegov članek v GV 1979. F. Šušteršič je v Aix-en-Provence referiral o poskusu, z matematičnimi formulami objasniti anizotropične in izotropične dejavnike, ki oblikujejo prečni jamski profil. V skladu s tradicijo, da komisijski predsednik obrazloži stanje v sedanjem raziskovanju kraške denudacije (korozije) po svetu, je podpisani analiziral novejšo literaturo in menil, da je pglavilni vzrok za razlike, ki jih dajejo laboratorijske in terenske metode, v razmeroma stari retencijski vodi, ki se zadržuje v krasu. Podobna tematika je tudi vsebina njegove razprave v zadnjem GV (1980).

Jugoslavinski kras zadeva še en referat s tega simpozija: C. Gashelin-Ribaut je analiziral kraške oblike na črnogorski obali. Po njegovem kažejo, da se obala ponekod ugreza in drugod dviga.

Med ostalimi referati prevladujejo poročila o meritvah kraške denudacije z različnimi metodami, o CO₂ v prsti, kjer je zastopana tudi prst v tropih, o učinku mikroorganizmov na razkrajanje na goli apneniški površini (biologi ga imenujejo biokorozija) in o jamskih sedimentih. Zbornik kot celota nudi dober vpogled v najnovejše stanje v proučevanju korozije, katerega izsledki tako počasi prehajajo v občo geografijo. V svojem sklepnem delu prinaša tudi dober opis krasa v južnofrancoskih kraških predelih, po katerih je potekala ekskurzija po simpoziju.

I. Gams